

Gazi Üniversitesi
Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî
Araştırma Merkezi

Türk Kültürü ve
HACI BEKTAŞ VELÎ
Araştırma Dergisi

Turkish Culture and
HACI BEKTAS VELI
Research Quarterly

Güz
Autumn | 2011/59

**Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi /
Turkish Culture and Hacı Bektaş Veli Research Quarterly**

•
Yıl/Year: 18 • Sayı/Issue: 59

Güz (Eylül, Ekim, Kasım), Autumn (September, October, November) 2011

•
**Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Merkezi
Adına Sahibi**

**In Behalf of Gazi University Turkish Culture and Hacı Bektaş Veli Research
Center / Owner**

Prof. Dr. Rıza AYHAN

(Gazi Üniversitesi Rektörü/President of Gazi University)

•
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / General Manager

Doç. Dr./Assoc. Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ

•
Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL

Başkent Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet Yaşar OCAK

Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. Alemdar YALÇIN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Belkıs MENEMENCİOĞLU

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Filiz KILIÇ

Nevşehir Üniversitesi

Prof. Dr. Eva CSAKI

Macaristan, Hungary

Prof. Dr. Michel BALIVET

Provence Üniversitesi

Doç. Dr. Ahmet TAŞGIN

Dicle Üniversitesi

Doç. Dr. Özgür SAVAŞCI

Ludwig - Maximilians Universität

Yrd. Doç. Dr. Yağmur SAY

Anadolu Üniversitesi

•
Editörler / Editors

Doç. Dr. / Assoc Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ

Yrd. Doç. Dr. / Assist. Prof. Dr. Kemalettin DENİZ

•
Editör Yardımcıları / Assistants to Editor

Öğr. Gör. / University Lecturer Özlem BAYRAK CÖMERT

Arş. Gör. Dr./ Researcher Tazegül DEMİR

Arş. Gör. / Researcher Başak UYSAL

Uzman / Expert Ali Osman AKTAŞ

•
İngilizce Editör / English Editor

Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr. Ahmet BEŞE

YURT DIŐI TEMSİLCİLİKLERİ / REPRESENTATIVE OF FOREIGN COUNTRY

Almanya/ Germany

Doç. Dr. Özgür SAVAŐI

Ali Duran GÜLÇİÇEK

Amerika/ USA

Dr. Mark SOILEAU / Albion College

Arnavutluk/Albania

Kastroit QEJYA

Azerbaycan/Azerbaijan

Prof. Dr. Eldeniz ABBASOV

Bulgaristan/Bulgaria

Doç. Dr. Krassimira MUTAFOVA

Veysel BAYRAM

Fransa/ France

Prof. Dr. Michel BALIVET

Hollanda/ Holland

Erol SANBURKAN

İran/Iran

Mustafa Fuat DOĞAN

İsviçre/Switzerland

Prof. Dr. Ebul Hasan MÜNFERİD

Kanada/ Canada

Eraslan ÖRGÜN

Kazakistan/Kazakhstan

Prof. Dr. Irene MARKOFF

Macaristan/Hungary

Prof. Dr. Dossay KENZHETAYEV

Makedonya/Macedonia

Prof. Dr. Éva CSÁKI

Suriye/Syria

Prof. Dr. Metin İZETİ

Doç. Dr. Mehmet YUVA

• HAKEMLER / REFEREES

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL

Başkent Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet DOĞAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet GÜNŐEN

Trakya Üniversitesi

Prof. Dr. Alemdar YALÇIN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Ayşe YÜCEL ÇETİN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Cemâl KURNAZ

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Çağatay ÖZDEMİR

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. Eldeniz ABBASLI

Azerbaycan Bilimler Akademisi

Prof. Dr. Faruk ŐEN

Türkiye Araőtırmalar Merkezi Vakfı

Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN

Ege Üniversitesi

Prof. Dr. Fuat BOZKURT

Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Gülçin Yahya KAÇAR

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Hamza KELEŐ

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan ONAT

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Hüseyin BAL
Prof. Dr. Hüseyin TÜRK
Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK
Prof. Dr. İsmet ÇETİN
Prof. Dr. Leylâ KARAHAN
Prof. Dr. Mehmet AKGÜN
Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL
Prof. Dr. Mehmet H. KIRBAŞOĞLU
Prof. Dr. Mehmet ŞEKER
Prof. Dr. Metin EKİCİ
Prof. Dr. Mürsel ÖZTÜRK
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN
Prof. Dr. Naciye YILDIZ
Prof. Dr. Necati DEMİR
Prof. Dr. Osman HORATA
Prof. Dr. Öcal OĞUZ
Prof. Dr. H. Ömer KARPUZ
Prof. Sadık ÖZÇELİK
Prof. Dr. Pakize AYTAÇ
Prof. Dr. Refik TURAN
Prof. Dr. Sönmez KUTLU
Prof. Dr. Yaşar AYDEMİR
Prof. Dr. Zafer İLBARS
Doç. Dr. Ahmet BEŞE
Doç. Dr. Ahmet TAŞGIN
Doç. Dr. Ali YAKICI
Doç. Dr. Ali YAMAN
Doç. Dr. A. Yılmaz SOYYER
Doç. Dr. Ayşe KAYAPINAR
Doç. Dr. Dossay KENZHETAYEV
Doç. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR
Doç. Dr. Haşim ŞAHİN
Doç. Dr. Harun YILDIZ
Doç. Dr. Hayati BEŞİRLİ
Doç. Dr. Hüseyin YALTIRIK
Doç. Dr. İlyas ÜZÜM
Doç. Dr. Krassimira MUTAFOVA
Doç. Dr. Levent KAYAPINAR
Doç. Dr. M. Zeki İBRAHİMGİL
Doç. Dr. Mehmet TEMİZKAN
Doç. Dr. Mehmet YUVA
Doç. Dr. Mustafa ALKAN
Doç. Dr. Nuri YAVUZ
Doç. Dr. Perihan YALÇIN
Doç. Dr. Şahin GÜRSOY

Süleyman Demirel Üniversitesi
Ardahan Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Pamukkale Üniversitesi
Ahi Evran Üniversitesi
Ankara Üniversitesi
Dokuz Eylül Üniversitesi
Ege Üniversitesi
Ankara Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Hacettepe Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Pamukkale Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Ankara Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Ankara Üniversitesi
Atatürk Üniversitesi
Dicle Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Süleyman Demirel Üniversitesi
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Ahmet Yesevi Üniversitesi
Hacettepe Üniversitesi
Sakarya Üniversitesi
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Ege Üniversitesi
Diyanet İşleri Başkanlığı
Veliko Tırnova Üniversitesi
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Ege Üniversitesi
Şam Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Özgür SAVAŞCI
Doç. Dr. Tufan GÜNDÜZ
Doç. Dr. Ülkü GÜRSOY
Yrd. Doç. Dr. Armağan ELÇİ
Yrd. Doç. Dr. Fatma Ahsen TURAN
Yrd. Doç. Dr. Halil ÇELTİK
Yrd. Doç. Dr. Hamiye DURAN
Yrd. Doç. Dr. Kemalettin DENİZ
Yrd. Doç. Dr. Markus DRESSLER
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali ÇAKMAK
Yrd. Doç. Dr. Murat KARABULUT
Yrd. Doç. Dr. Mustafa TATCI
Yrd. Doç. Dr. Necmettin ALKAN
Yrd. Doç. Dr. Rıza YILDIRIM
Yrd. Doç. Dr. Selahattin TOZLU
Yrd. Doç. Dr. Süleyman SOLMAZ
Yrd. Doç. Dr. Yağmur SAY
Yrd. Doç. Dr. Yusuf DOĞAN
Dr. Ali SELÇUK
Dr. Turhan YÖRÜKAN
Uğur SÜMER

Ludwig-Maximilians-Universität München
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
İstanbul Teknik Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Karadeniz Teknik Üniversitesi
TOBB Ekonomi ve Tekno. Üniversitesi
Atatürk Üniversitesi
Pamukkale Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Araştırmacı
Araştırmacı Yazar
Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî
Araştırma Merkezi Vakfı Başkanı

•
Yayın İdare Merkezi Adresi / The Address of Publication Centre
Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Merkezi
Gazi Üniversitesi Rektörlük Kampüsü, Araştırma Merkezleri Binası, Kat: 2 Nu: 11
06502 Teknikokullar / ANKARA

•
Yayın İdare Merkezi Telefonu / The Telephone Number of Publication Center
+90 312 222 70 16

•
Belge Geçer / Fax
+90 312 222 70 16

•
Elektronik Posta / E-mail
hbektasvelidergi@hotmail.com

•
Web: www.hbvdergisi.gazi.edu.tr

•
Yayının Türü / The Type of Publication
Uluslararası Süreli Yayın / International Periodical (Quarterly)

•
Teknik Yardımcı / Technical Assistant
Hatice ÜZMEZ

Düzeltilmeler / Redactors

Züleyha Hande AKATA (Tashih / Correction)
Yusuf Can SEVEN (Tashih / Correction)
Selin ÖZKAN (Tashih / Correction)
Ebru KAYGUSUZ (Tashih / Correction)
Fatma YANIK (Tashih / Correction)
Adil KARAPINAR (Tashih / Correction)
Duygu KAZAR (Tashih / Correction)
Tuğçe BOZKURT (Tashih / Correction)

•

ISSN 1306-8253

•

Tasarım / Designed By:

Hazar Reklam Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Kâzım Karabekir Cad. Kültür Çarşısı No: 7/56-57 İskitler - ANKARA
Tel: 0 312 341 22 06 - 07 • Faks: 0 312 341 10 56 • e-mail: hazar@hazarreklam.com.tr

•

Baskı / Printed By:

Gazi Matbaa İşletmesi

•

Kapak Fotoğrafi / Çifte Aliler, Sanatçı: Nalan A. KUŞLU

Hat çalışması / The calligraphy

•

Taranan İndeksler / Indexes

AHCI (Arts & Humanities Citation Index)

EBSCO HOST

ULAKBİM

ISI-Wos

THOMSON REUTERS

Gönderilen yazılar yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmez. Dergimiz her üç ayda bir çıkmaktadır. Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların bilimsel ve yasal sorumlulukları yazarlarına aittir.

The articles you send cannot be given back even if they are not published. Our magazine is published in every three month. Turkish Culture and Hacı Bektash Veli Research Quarterly is an international and refereed journal. The owners of the article account for the legal and scientific responsibility.

İÇİNDEKİLER

Editörden

Makaleler

Ölümsüzlüğe Uzanan Taşlar: Hacı Bektaş Veli Külliyesi Haziresi'ndeki Mezar Taşları

Sedat BAYRAKAL 15

XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Alevi Toplumuna Bakışı (Ordu Örneği)

Hava SELÇUK 71

Avşar Türkmenlerinin Kastamonu Yöresindeki İzleri

Elvan YALÇINKAYA 91

Türk Kültürünün Gençlere Tanıtımında Medyanın Rolü: Hacı Bektaş Veli, Mevlana ve Yunus Emre Üzerine Bir Araştırma

Nural İMİK TANYILDIZI 101

Hacı Bektaş Öğretisinde İtikadi Unsurların Menşei

Sıddık KORKMAZ 119

Ahilik ve 4C Pazarlama İlişkisi

Ali ERBAŞI / Süleyman ERSÖZ 135

Anadolu'da Bir Vefai Şeyhi: Tahrir Defterleri Işığında Dede Karkın Hakkında Bazı Değerlendirmeler

Sadullah GÜLTEN 147

Hacı Bektaş Veli Tekkesi'nde Nakşi Şeyhler ve Sırrı Paşa'nın Lâyhası

Fahri MADEN 159

Türk Kültür Tarihinden Kesitler: Sovyet Döneminde Azerbaycan'da Din ve Ateizme Dair

Ali YAMAN 181

İngiliz Kayıtlarında Aleviler ve Bektaşiler

Ahmet BEŞE-Selahattin TOZLU 195

Dosya: Edebiyatta Alevilik ve Bektaşilik

Dinî -Tasavvufi Türk Edebiyatı Vadisinde Bâtini Yorum Geleneği Üzerine Bazı Düşünceler

Kemal ÜÇÜNCÜ 223

Zekî Divanı ve Divan'daki Kerbela Mersiyeleri Üzerine Bir Değerlendirme

Gülay ŞAHİN 239

Eşrefoğlu Rûmî Dîvânı'nda Dört Kapı Kırk Makam

Ferudun Hakan ÖZKAN 253

IV. Murat ve IV. Mehmet Hânendeleri Arasında Diyarbakırlı Bir Alevi-Bektaşî Âşık: Âhû Baba (Karaoğlu)

Bülent AKIN 279

Alevi-Bektaşilik ve Karacaoğlan'da Bektaşî İzleri

Bülent ARI 301

Balıkesir’de Bulunan Bir Cönk ve İçinde Yer Alan Fal-i Nebât Örneği	
<i>Mustafa AÇA</i>	313
Bektaşî Edebiyatının İkinci Dönemindeki Hâkim Temalar	
<i>Mehmet TEMİZKAN</i>	325
Şevket Bulut’un Hikâyelerinde Aleviler ve Alevilik Algısı	
<i>Alpay Doğan YILDIZ</i>	341
Çıkrıklar Durunca’da Alevilik ve Hz. Ali Motifi	
<i>Canan SEVİNÇ</i>	353
Bir Bektaşî Babası Kadimî’nin Mektupları	
<i>Mümine ÇAKIR</i>	373
Derlemeler	
Bir Bektaşî Fütüvvetnamesi	
<i>Mehmet Fatih KÖKSAL / Kamil Ali GIYNAŞ</i>	403
Bir Çelebi İcazetnamesi	
<i>H.Dursun GÜMÜŞOĞLU</i>	423
Kitabiyat	
Amerika’da Bir Bektaşî Babası: Baba Rexheb	
<i>Halil İbrahim ŞAHİN</i>	445
Yazım ve Yayın İlkeleri	449

CONTENTS

Editorial

Articles

Stones Reaching Out Immortality: Tombstones in The Graveyard of Haci Bektas Veli Complex

Sedat BAYRAKAL 15

The View of Ottoman State About Alevi Community in 20th Century (Ordu Sample)

Hava SELÇUK 71

The Traces of Avsar Turkmens Around Kastamonu

Elvan YALÇINKAYA 91

Role of Media in the Promotion of Turkish Culture to Young People: Research on Haci Bektas Veli, Mevlana and Yunus Emre

Nural İMİK TANYILDIZI 101

The Origin of the Creedal Elements in Haci Bektas Veli's Teachings

Sıddık KORKMAZ 119

The Relationship Between Akhism and 4C Marketing Mix: A View From Historical Perspective

Ali ERBAŞI / Süleyman ERSÖZ 135

A Vefai Sheikh in Anatolia: Some Considerations About Dede Karkin in the Light of Tahrir Daftars

Sadullah GÜLTEN 147

Nakshi Sheikhs at Haci Bektas Veli Lodges and Brief of Sirri Pasha

Fahri MADEN 159

The Sections from the History of Turkish Culture as to the Religion and Ateism in Azerbaijan

Induring the Period of Soviet

Ali YAMAN 181

Alevis and Bektashis in English Documents

Ahmet BEŞE-Selahattin TOZLU 195

Special File: Alawism and Bektashism in Literature

Some Thoughts On The Tradition of Esoteric Interpretation In The Valley of Religious-Sufi Turkish Literature

Kemal ÜÇÜNCÜ 223

An Evaluation On The Zekî's Divan and His Karbala Elegies in the Divan

Gülây ŞAHİN 239

Four Paths Forty Posts in Collected Poems of Esrefoglu Rûmî

Ferudun Hakan ÖZKAN 253

An Alevi-Bektashi Minstrel From Diyarbakır Among the Songsters of IV. Murat and IV. Mehmet: Âhû Baba (Karaoglu)

Bülent AKIN 279

Alawism-Bektashism Notions and Bektashism's Effect on Karacaoğlan

Bülent ARI 301

A Cönk Which Found in Balıkesir and Example of Fal-i Nebât Within	
<i>Mustafa AÇA</i>	313
Dominant Themes in the Second Period of Bektashi Literature	
<i>Mehmet TEMİZKAN</i>	325
Sevket Bulut's Stories Alevis and Alevis Perception	
<i>Alpay Doğan YILDIZ</i>	341
Alawism and the Motif of Hz. Ali in Çıkrıklar Durunca	
<i>Canan SEVİNÇ</i>	353
Letters of a Bektashi Father, Kadimi	
<i>Mümine ÇAKIR</i>	373
Compilations	
A Bektashian Futuvvetname	
<i>Mehmet Fatih KÖKSAL / Kamil Ali GIYNAŞ</i>	403
A Chelebi Practicing Certificate	
<i>Dursun GÜMÜŞOĞLU</i>	423
Book Review	
A Bektashian Father in America: Baba Rexheb	
<i>Halil İbrahim ŞAHİN</i>	445
Writing and Publication Guidelines	452